

D ů v o d y:

Pokud nižší soudy učinily zápis tvořícího se družstva do společenstevního rejstříku závislým na nové úpravě § 3 stanov ve smyslu naznačeném v usnesení rejstříkového soudu, zejména v odstavci b), o který již jen jde, není to ani ve zřejmém rozporu se zákonem, ani se spisy a nesběhla se tím ani zmatečnost. Není tu tedy předpokladů, za kterých jest podle § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. dopuštěna dovolací stížnost do rozhodnutí rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu první stolice. Naproti tomu jest ve zřejmém rozporu se zákonem požadavek doplnění stanov v § 4 v ten rozum, že členství pozbývá osoba, jež za svého členství pozbude způsobilosti členské, vytčené v § 3 stanov. Zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. nařizuje v § 5, že společenstevní smlouva musí obsahovati mimo jiné také podmínky vstupu členů společenstva, jakož i případná zvláštní ustanovení o jich odpadnutí (výstupem, smrtí anebo vyloučením). Tím jest naznačeno, že členství přestává jen, nastane-li některý z těchto tří případů (mimo zvláštní případy upravené v §§ 59 a 83 zák. družst.) a že stanovami mohou býti učiněna jen zvláštní opatření pro ten který případ. Nemůže tedy člen řádně členství nabývší pozbyti členství již tím, že za trvání svého členství pozbyl členské způsobilosti, totiž přestal býti zemědělcem, zabývajícím se chovem hospodářského zvířectva a zvěře. Nelze sice popřít, že se členů, kteří přestali býti zemědělci zabývajícími se chovem hospodářského zvířectva a zvěře, nedotýká a nemůže již dotýkati účel družstva, totiž napomáhání vlastnímu hospodaření při chovu a zpeněžení hospodářského zvířectva a zvěře (§ 2 stanov), než tento stav může býti jen přechodný a bude v konkrétním případě vždy na představenstvu, by uvážilo, nemá-li učiniti opatření ve smyslu § 4 stanov, kdyby člen, pozbyvší trvale členské způsobilosti, dobrovolně nevystoupil.

Čís. 10829.

Skrývá-li se vlastní majitel závodu veřejné obchodní společnosti za pouhé »a spol.« a pouhý figurant beze všech společenských práv, obdařený jménem, jež v obchodním styku nabylo zvuku, má dáti společnosti své jméno, nelze povolití takové znění firmy, i kdyby formálně vyhovovalo literě zákona.

(Rozh. ze dne 29. května 1931, R I 390/31.)

Rejstříkový soud nevyhověl námitkám firmy »Prokop Skorkovský a syn« proti zamýšlené protokolaci firmy »Skorkovský a spol. v Humpolci«. **D ů v o d y:** Zakročitelka podala námitky proti zamýšlené protokolaci firmy Skorkovský a spol. v Humpolci proto, že její firma jest starou firmou a proto prý se konsumenti mýlí a adresují dopisy jí zasílané firmě »Skorkovský a spol. v Humpolci«, čímž bude docházeti a také

již dochází k omylům a že tudíž, jak z obsahu námitek lze souditi, firma Skorkovský a spol. v Humpolci se od její firmy zřetelně neliší. Podle čl. 17 obchod. zák. firma veřejné obchodní společnosti, nejsou-li do ní pojata jména všech společníků, obsahovati musí alespoň jméno jednoho ze společníků s přídavkem naznačujícím, že jest tu společnost. Podle čl. 20 téhož zákona nová firma musí se zřetelně lišiti ode všech firem, které v témž místě nebo v téže obci již jsou a do obchodního rejstříku byly zapsány. V projednávaném případě veřejní společníci Jan Karel Skorkovský, soukromník v Humpolci a Miloš Karel Josef Poláček, textilní technik v Humpolci opověděli k zápisu do obchodního rejstříku veřejnou obchodní společnost pod firmou »Skorkovský a spol. v Humpolci«. Zákonným předpisům shora uvedeným znění firmy »Skorkovský a spol. v Humpolci« v každém směru vyhovuje, neboť ve znění firmy jest uvedeno, jak článek 17. obchod. zákona přímo nařizuje (»musí«), jméno jednoho ze společníků s přídavkem naznačujícím, že je tu společnost (»a spol.«). I předpisu článku 20 obch. zák. učiněno zadost, neboť firma Skorkovský a spol. v Humpolci zřetelně se liší od firem v rejstříku se sídlem v Humpolci již zapsaných, již tím, že ve znění firmy je dodatek »v Humpolci«. V obchodním rejstříku jsou zapsány firmy: »Prokop Skorkovský a syn« — pak »Jaroslav Skorkovský« — dále »Adolf Skorkovský« — a posléze »J. Skorkovský« (veřejná obchodní společnost). Jak z firemních spisů posledních třech firem zjištěno žadatelka proti protokolaci firem těch svého času nevznesla námitky. Okolnost, že používání firmy »Skorkovský a spol., v Humpolci« v obchodním styku mohlo by vésti k záměně za firmu »Prokop Skorkovský a syn« není směrodatná a rozhodná, ježto pro povolení firmy rozhodují jen předpisy obchodního zákona a podle nich uvedená firma jest přípustná. Ježto znění firmy »Skorkovský a spol., v Humpolci« odpovídá předpisům obchodního zákona, nebylo námitkám vyhověno. Podotýká se, že usnesením ze dne 15. listopadu 1930 byla také firma »Skorkovský a spol., v Humpolci« do obchodního rejstříku zapsána. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Ke správným stavu věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení dodává se jen ještě toto: Jde jen o to, zda nově zapsaná firma »Skorkovský a spol.« v Humpolci vyhovuje ustanovení čl. 20 obch. zák. totiž, že se zřetelně liší od všech firem, které v témže místě již jsou a do rejstříku byly zapsány. Firma tato obsahuje jméno jednoho společníka, naznačuje poměr společenský a dostatečně se liší od firem v Humpolci obchod provozujících a zapsaných již do obchodního rejstříku. Zejména liší se nová firma zřetelně od firmy Prokop Skorkovský a syn, jakž vyplývá z porovnání obou těchto firem. Nemůže také nová firma podle svého znění vzbudit v průměrném konsumentu zdání, že jde o firmu Prokop Skorkovský a syn, a nemůže zajisté tato nová firma při náležité bedlivosti vésti k záměně s firmou posléz uvedenou. Poněvadž tedy nová firma vyhovuje předpisu článku 20 obch. zák., nebylo důvodu odepřiti její protokolaci. Ke tvrzení stěžovatelky, že zapsáním firmy Skorkovský a spol. sankcionována jest zřejmě nekalá soutěž, jest podotknouti, že, má-li stěžovatelka za to, že jde o nekalou

soutěž, jest její věci, by pořadem práva zjednala průchod svému názoru. Firma nová, o níž jde, odpovídá zákonu a právem byla proto protokolována.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc rejstříkovému soudu, by po šetření o opovědi znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Jan Karel Skorkovský, soukromník v Humpolci, a Miloš K. J. Poláček, textilní technik tamtéž, opověděli zřízení veřejné obchodní společnosti pod firmou »Skorkovský a spol. v Humpolci«. Podle opovědi jest předmětem podniku prodej a zasílatelství látek všeho druhu, jakož i hotových obleků a jejich součástí ve velkém i v drobném. Veřejnými společníky jsou opovídatelé, z nichž jest oprávněn společnost zastupovati a firmu znamenati jen veřejný společník Miloš Poláček. Podle lustra dosud v obchodním rejstříku krajského soudu v Kutné Hoře zapsány čtyři firmy se jménem »Skorkovský«, totiž firmy Jaroslav Skorkovský, Adolf Skorkovský, J. Skorkovský a stěžovatelka firma Prokop Skorkovský a syn, vesměs v Humpolci. Posléz uvedená firma brojí proti zápisu nově opověděné firmy »Skorkovský a spol. v Humpolci« jednak proto, že prý tato firma jest snadno zaměnitelná s její firmou, jednak, že při její volbě bylo přímo úmyslem, by v zákaznickém styku vzcházela záměna s firmou stěžovatelčinou, a že proto Miloš Poláček přivzal za společníka Jana K. Skorkovského, nikoli proto, by měl spolupracovníka ve společném podniku, nýbrž aby získal do firmy jméno Skorkovský, jemuž stěžovatelka usilovnou prací po mnoho desetiletí zjednala v dalekém okruhu zákaznictva dobrý zvuk. Nižší soudy, vycházejíce z doslovu čl. 17 a 20 obch. zák. mají za to, že firma »Skorkovský a spol. v Humpolci« byla utvořena po zákonu, poněvadž jest do ní pojato jméno jednoho společníka s dodatkem naznačujícím společnost a že se také zřetelně liší ode všech firem se sídlem v Humpolci v obchodním rejstříku již zapsaných. Leč nižší soudy přehlízejí, že jednou ze stěžejních zásad firemního práva jest pravdivost a přiměřenost firmy, jejímž účelem jest ochrana obecnstva před klamáním nepravdivou firmou. Mohlo by býti pochybno, zda stačí pravda formální, či zda je třeba pravdy skutečné. Duchu zákona odpovídá pravda materiální. Rejstříkový soud nemusí se spokojiti s tím, že vyhověno liteře zákona, byla-li skutečná pravda porušena. Nabude-li přesvědčení, že se vlastní majitel závodu skrývá za pouhé »a spol.« a že pouhý figurant beze všech společenských práv, obdařený jménem, které v obchodním styku nabylo zvuku, má dáti společnosti své jméno, nemůže povolití navrhované znění firmy, třeba že formálně vyhovuje liteře zákona (»jméno aspoň jednoho společníka s dodatkem a spol.«). Není sice předepsáno, že do firmy mohou býti pojata jen jména společníků oprávněných k zastupování, a jest jistě přípustné, by též jména společníků k zastupování neoprávněných byla pojata do firmy, porušovalo by však hrubě zásadu materiální pravdy, kdyby se měli společníci oprávnění k zastupování a tvořící duši závodu, skrývati za anonymní »a spol.«,

kdežto společník k zastupování neoprávněný a na společnosti ve skutečnosti nijak nesúčastněný měl by jí dáti jméno. (Srovnej Švamberg: Právo firemní, str. 57, 104.) V souzeném případě jest více než nápadné, že 23letý textilní technik Miloš Poláček utvořil společnost se 69letým soukromníkem majícím jméno »Skorkovský«, které vlastní již čtyři firmy v Humpolci, z nichž dvě, totiž stěžovatelka a fa J. Skorkovský podle spisů provozují podnik téhož druhu, a že, ač podle opovědi toliko a pouze veřejný společník Miloš Poláček jest oprávněn společnost zastupovati a firmu znamenati, pojato bylo do firmy jen jméno společníka, který není oprávněn firmu zastupovati ani znamenati, kdežto společník těmito právy vybavený skrývá se jen za anonymním dodatkem »a spol.«. Již tyto okolnosti měly vésti rejstříkový soud k tomu, aby se podrobněji zabýval námitkou stěžující si společnosti, že Jan K. Skorkovský, soukromník, který dává nové firmě své jméno, byl advokátním úředníkem, že předběžné práce ani sám neřídí, nýbrž že tak činí druhý společník a že před svědky seznal, že bude od nové firmy dostávat za propůjčení jména odměnu 100 Kč měsíčně, aniž by byl vázán k nějaké obchodní činnosti. Výsledek šetření v tomto směru mohl by míti pro posouzení věci rozhodující význam. Nezbylo tudíž, než aby usnesení obou nižších soudů byla zrušena a věc vrácena soudu první stolice, by po konaném šetření o opovědi znovu rozhodl.

Čís. 10830.

Nastupuje-li místo jediného vlastníka panujícího statku několik vlastníků pozemků oddělených od panujícího statku a místo jediné vložky panujícího statku má býti několik takových vložek, nemůže býti jednáno a rozhodováno o přenesení služebnosti bez svolení vlastníka služebného statku a knihovní zápis služebnosti pro nové vlastníky nelze provést bez listin o tomto jeho svolení.

(Rozh. ze dne 29. května 1931, R I 414/31.)

V knihovní vložce, připsané firmě S., byla zapsána služebnost jízdy po cestě, připsané knihovně firmě P. Od firmy S. koupil několik parcel B., další parcely koupili jiní nabyvatelé. K žádosti B-a (rovněž i k žádostem ostatních nabyvatelů) povolil knihovní soud, by od vložky náležející firmě S. bylo odepsáno několik parcel, přeneseno do nové vložky náležející B-ovi a by do této vložky byla vložena služebnost jízdy po cestě náležející firmě P. K rekursu firmy P. zamítl rekursní soud knihovní žádost, pokud se domáhala vkladu služebnosti cesty. Důvod y: Podle protokolu o vyhledávání k založení pozemkové knihy ze dne 26. ledna 1881 byla přiznána firmě S. jako majitelce tovární reality číslo popisu 167, služebnost jízdy po cestě číslo kat. 2368 patřící stěžovatelce ve vložce číslo 1083 II. při její tovární realitě číslo popisné 173 s celým komplexem pozemků zapsané. Tato služebnost nemůže býti podle § 484 obč. zák. rozšiřována a podle § 485 obč. zák. nelze služebnost